

RECENZIE

la monografia dr. șt. med., conf. cerc. Dr. Ana Mișina
**„ANOMALIILE DE DEZVOLTARE ALE ORGANELOR GENITALE FEMININE
 (embriologia, clasificarea, diagnosticul, corecția chirurgicală)”**

Date succinte despre autor:

Ana Mișina, dr. șt. med., conferențiar cercetător, șef secție ginecologie chirurgicală a Institutului Mamei și Copilului. Este discipola și promovătoarea școlii ginecologiei chirurgicale fondată de academicianul Eugeniu Gladun. A publicat 204 lucrări științifice în presa medicală autohtonă și de peste hotare, inclusiv în revistele: *European Journal of Obstetrics, Gynecology and Reproductive Biology* (ISI IF 2015:1.662), *Gynecological Surgery* (Scopus), *Viszeralmedizin* (Scopus). În baza studiului efectuat în domeniul ce ține de anomaliile dezvoltării organelor genitale feminine deține 4 certificate ale dreptului de autor. La expozițiile Internaționale de invenție a fost destinsă cu: 4 medalii de aur, 1 de bronz și 2 diplome de excelență.

Reproduction and Embryology/ European Society for Gynecological Endoscopy (ESGE/ESHRE, 2013). Sunt prezentate pe larg principiile distribuirii subcategoriilor anomaliilor de dezvoltare ale uterului, colului uterin și vaginului.

În capitolul II cu denumirea „**Metodele de investigație în diagnosticul anomaliilor organelor genitale feminine**” se trece în revistă informativitatea diferitor metode radiologice de diagnostic al anomaliilor ductului Müllerian. Sunt descrise și ilustrate particularitățile histerosalpingografiei (HSG) și ultrasonografiei 2D (USG) în vizualizarea diferitor clase de anomalii uterine, sunt prezentate dezavantajele metodelor folosite în diagnosticul diferențiat al uterului septat

vs. bicorn și al uterului septat vs. arcuat. Un interes deosebit prezintă subcapitolele monografiei despre importanța și informativitatea USG 3D și imagisticii prin rezonanță magnetică (IRM) în cazul anomaliilor ductului Müllerian. Autoarea prezintă cele mai cunoscute criterii metrice ale diagnosticului diferențiat al anomaliilor uterului și demonstrează avantajele metodelor contemporane de vizualizare (USG 3D și IRM), comparativ cu cele tradiționale (HSG și USG 2D). În subcapitolul final sunt descrise rezultatele aplicării metodelor endoscopice (histeroscopia, laparoscopia) în diagnosticul anomaliilor ductului Müllerian.

Capitolul III – „**Funcția reproductivă și anomaliile genitale feminine**”, este consacrat analizei frecvenței anomaliilor de dezvoltare a organelor genitale feminine în populația feminină generală, în grupul pacientelor cu boala avortivă și la cel cu sterilitate. Sunt prezentate datele actuale referitoare la funcția reproductivă a pacientelor cu diverse categorii de anomalii uterine.

Capitolul III – „**Funcția reproductivă și anomaliile genitale feminine**”, este consacrat analizei frecvenței anomaliilor de dezvoltare a organelor genitale feminine în populația feminină generală, în grupul pacientelor cu boala avortivă și la cel cu sterilitate. Sunt prezentate datele actuale referitoare la funcția reproductivă a pacientelor cu diverse categorii de anomalii uterine.

În capitolul IV – „**Tratamentul anomaliilor obstructive și neobstructive ale organelor genitale feminine**” sunt elucidate particularitățile manifestărilor clinice, diagnosticul clinic și examenul radiologic al anomaliilor obstructive ale vaginului (atrezia himenului, septurile vaginale transversale complete și sindromul Herlyn-Werner-Wunderlich). Acest capitol prezintă un interes deosebit prin faptul că autoarea este specialistul cu cea mai mare experiență în corecția chirurgicală a anomaliilor obstructive ale vaginului din Republica Moldova. Sunt caracterizate metodele radiologice de diagnostic (USG, IRM) și expuse recomandări privind volumul optimal al intervențiilor chirurgicale, care sunt aspecte metodologice foarte importante pentru medicii practicieni. Ultimul subcapitol, care elucidează diagnosticul și tratamentul chirurgical al anomaliilor neobstructive ale vaginului prezintă un mare interes din punctul de vedere al tacticii chirurgicale, substratului morfologic al septurilor vaginale și recomandărilor autoarei privind necesitatea depistării anomaliilor satelite ale uterului în cazul septurilor vaginale.

În capitolul V – „**Anomaliile uterine**” sunt prezentate date actualizate în diagnosticul și corecția chirurgicală a diferitor anomalii uterine. El se bazează pe experiența personală a dr. Ana Mișina ce însumează mai mult de 120 de operații reconstructive efectuate pacientelor cu anomalii simetrice și asimetrice ale uterului. Autoarea descrie și ilustrează în detaliu aspectele tehnice ale metroplastiilor în cazul uterului septat, arcuat și bicornuat. Un interes deosebit prezintă subcapitolul consacrat uterului unicorn cu corn rudimentar. El include date privind clasificarea, diagnosticul și particularitățile tehnicii chirurgicale în caz de corn cavitat ținând cont de relațiile lui cu uterul unicorn. O informație inedită conține subcapitolul consacrat diagnosticului și corecției chirurgicale a uterului Robert, deoarece din cele douăzeci de cazuri ale acestei anomalii descrise în literatura de specialitate din străinătate, dr. Ana Mișina a efectuat personal corecția chirurgicală a acestei anomalii la două paciente.

În capitolul VI intitulat „**Sindromul Mayer-Rokitansky-Küster-Hauser (MRKH)**” sunt prezentate date privind diagnosticul și corecția chirurgicală a sindromului MRKH. O mare valoare practică îl are subcapitolul dedicat particularităților radiologice de diagnostic (după datele IRM) al sindromului MRKH. Sunt trecute în revistă metodele de colpoelungare în cazul prezenței fosei vaginale pronunțate. Autoarea se referă pe larg la avantajele și dezavantajele diferitor metode de colpopoieză, descrie tehnica chirurgicală, rezultatele precoce și la distanță ale colpopoiezei

peritoneale în agenezia vaginului. Acest fapt nu este întâmplător, deoarece autoarea este discipola și promovătoarea școlii de ginecologie chirurgicală fondată de academicianul Eugeniu Gladun. Un interes deosebit trezește în acest subcapitol reviu literaturii privind patologia rudimentelor uterine și ovarelor în sindromul MRKH. În acest aspect, menționăm un interes descrierea apariției disherminomului ovarian în sindromul MRKH, informație publicată pentru prima dată în literatura mondială de cercetătorii autohtoni (Mishina A, Gladun E, Petrovici V, Iakovleva I. Ovarian dysgerminoma in Mayer-Rokitansky-Küster-Hauser syndrome. Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol. 2007;131(1):105-6.) și citată în trei articole din străinătate.

Capitolul VII - „**Tulburările dezvoltării sexuale**”, conține referiri la clasificarea nouă a acestor anomalii, la manifestările clinice, metodele de diagnostic și tratament. Capitolul este ilustrat cu poze intraoperatorii din arhiva personală a autoarei.

La momentul actual monografia „Anomaliile de dezvoltare ale organelor genitale feminine: optimizarea diagnosticului și tratamentului” este o realizare excepțională în Republica Moldova, fiind consacrată unui subiect foarte important – metodelor contemporane de diagnostic și corecție chirurgicală al anomaliilor organelor genitale feminine. Lucrarea include un material vast de ultimă oră, acceptat spre publicare și în diferite reviste de specialitate.

Monografia este expusă pe 253 pagini, ilustrată cu 184 figuri și 16 tabele. Vom menționa în mod special fotografiile originale (schemele, ultrasonografiile 2D și 3D, TC, IRM, endoscopia) de o calitate ireproșabilă, fapt ce facilitează la perceperea materialului prezentat. Bibliografia conține 407 surse.

Cartea este adresată medicilor și rezidenților la specialitatea obstetrică și ginecologie, pediatrie, chirurgie pediatrică și studenților seniori ai universității de medicină. Nu există nici o îndoială că monografia Dr. Ana Mișina „Anomaliile de dezvoltare ale organelor genitale feminine (embriologia, clasificarea, diagnosticul, corecția chirurgicală)” va prezenta un interes atât pentru medici practicieni, cât și pentru cercetătorii științifici.

Recenzent:

Rotaru M.,

Șeful Departamentului Obstetrică,
IMSP Institutul Mamei și Copilului,
Profesor universitar, dr. hab. șt. med.,
Membru corespondent al Academiei Internaționale
de Endoecologie și Limfologie Clinică,
Laureat al premiului de Stat în domeniul științei